

Výuka v době pandemie - Spojené království

Lukáš Weissgráb

5. června 2021

Obsah

1 Úvod	2
2 Stručný vývoj epidemie ve Spojeném království	2
3 Zavedená opatření ve školství s ohledem na průběh epidemie	3
4 Ohlasy z praxe a zajímavosti	6
5 Závěr	7
Literatura	8

1 Úvod

V této seminární práci jsem se rozhodl analyzovat průběh epidemie COVID-19 v závislosti na tom, jak na něj v průběhu času reagovala Velká Británie ve školství. Toto téma jsem si vybral z několika důvodů. První důvod je čistě praktický a to ten, že jsem měl již od zadání celkem jasnou představu v tom, jak ho zpracovat s ohledem na znalost angličtiny jakožto jediného cizího jazyku, který ovládám. Druhým důvodem bylo, že poslední dva roky je téma epidemie velmi aktuální a zajímalo mě, jak reagovala na tuto nenadálou situaci země, jako je Velká Británie. Jako poslední důvod k výběru tohoto tématu uvádím určitou frustraci ze situace u nás z hlediska toho, že patříme mezi nejvíce omezované země s ohledem na školství.

Cílem této práce je tedy poskytnout stručný přehled průběhu epidemie ve Velké Británii v souvislosti se školstvím a přijímáním protiepidemických opatření a případně poskytnout určité svědectví přímých účastníků. Jedním z dalších cílů také bude podívat se na některé formy výuky v distanční době realizované právě na školách v Anglii. Také bych se rád v průběhu práce zamyslel nad tím, jaká jsou tato opatření ve srovnání s řešením situace u nás v Česku.

2 Stručný vývoj epidemie ve Spojeném království

Spojené království má přibližně 67 milionů obyvatel, což je v porovnání s Českem přibližně 6x více. Data potřebné pro tento přehled jsou čerpána zejména z [1] a [2]. Pro potřeby a statistické srovnání této práci uvádíme přibližně následující periodizaci vývoje epidemie v Anglii:

- období 2. 2. - 20. 3. 2020,
- období 20. 3. - 1. 6. 2020,
- období 1. 6. - 31. 8. 2020,
- období 31. 8. - 13. 12. 2020,

- období 13. 12. 2020 - 22. 2. 2021
- období 22. 2. - současnost.

V **prvním období** naší periodizace epidemie koronaviru teprve začíná, 2. 2. roku 2020 se objevují v řádu jednotek první případy (v Česku o měsíc později). V tomto období začíná epidemie pomalu nabírat na obrátkách přičemž již zmiňovaného dne 20.3. 2020 Spojené království registruje v týdenním průměru přibližně **1 280** případů denně (u nás přibližně 100). Nutno konstatovat, že na závěr tohoto měsíce, se již ve Spojeném království objevoval náznak tolik obávaného exponenciálního růstu epidemie.

V **druhém období** dosahuje sedmidenní průměr svého maxima dne 17. 4., tento den činil sedmidenní průměrný přírůstek přibližně **4 900** případů. Od toho data toto číslo soustavně klesalo až na konci sledovaného období dosáhlo přibližně stejného počtu, jako na závěru prvního sledovaného období (přibližně **1 300**). U nás v Česku byla samozřejmě v průběhu toho období přijímána jiná epidemiologická opatření, ale nutno zdůraznit, že u nás tento sedmidenní průměr kolísal kolem hodnoty 70-100 (z toho i to dnes tolik vysmívané „best in covid“).

Na počátku prázdnin 1. 7. v **třetím období** dosáhl vývoj epidemie po soustavném klesání svého minima (**576** případů) a poté začal během prázdnin znovu lehce stoupat. Na konci prázdnin, tedy 31. 8. dosahovala čísla v Anglii průměrného týdenní přírůstku přibližně **2 500** případů. Průběh u nás byl v tomto období podobný, na konci prázdnin i s ohledem na menší počet obyvatel dosahujeme podobného čísla (500 případů).

V podzimním **čtvrtém období** nastoupil v Anglii znovu exponenciální přírůstek případů, který dosáhl vrcholu přibližně v polovině listopadu, kdy Spojené království registruje kolem **25 000** případů v sedmidenním průměru. Po drobném poklesu až na **15 000** případů na začátku měsíce prosince znovu nastal velký nárůst, který pokračuje až do námi zvoleného **pátého období**, kde epidemie v Anglii také dosáhla svého dosavadního vrcholu (5. 2. 2021 je zaznamenán týdenní průměr **59 000** případů nakažení). Po svém vrcholu epidemie v Anglii soustavně klesá (22. 2. týdenní průměr **9 000**) až na dnešní hodnotu (1. 5. 2021) **1 900** nakažených.

3 Zavedená opatření ve školství s ohledem na průběh epidemie

V této části uvedeme přijatá opatření ve školství, jako je otevření či omezení základních a středních škol ve Spojeném království, úpravy závěrečných zkoušek či různá režimová opatření.

Otevřenost škol ve sledovaném období

Údaje pro tuto část jsou čerpány z [1],[3] a [4].

V prvním období epidemie vláda činila pouze uzavírky škol, ve kterých se vyskytla nákaza dětí, které si přivezli virus z dovolené v Itálii (která v tuto dobu byla ohniskem nákazy v Evropě).

V druhé polovině března při zvyšujícím se počtu případů v celé zemi uzavřeli globálně všechny školy nejdříve Skotsko a Severní Irsko, následované dnem 25. 3. 2021 celostátním školským lockdownem. Školy byly v celé zemi zavřené na dobu neurčitou a dokonce školství ve Skotsku avizovalo to, že se nemusí do léta už vůbec otevřít. Pro srovnání, k úplnému uzavření všech typů škol došlo u nás již 11. 3.. Reakce Spojeného království byla tedy pomalejší a potvrzuje to, že jsme školy uzavřely v EU jako jedni z prvních.

Po celostátním školském lockdownu 20. 3. byla výuka vedena distančně až do 15. 6.. V tento ten byla částečně obnovena prezenční výuka u žáků druhého stupně (u prvního stupně bylo obnoveno o 2 týdny dříve) v malých skupinkách po 10 až 12 žácích. Na tomto místě nutno zdůraznit, že to bylo ve velmi podobném formátu jako u nás - výuka byla nepovinná a školám bylo doporučeno, aby až výjimečné případy pokračovaly v distančním vzdělávání.

V září byla obnovena výuka v plném rozsahu a pokračovala tak až do 13. 12., kdy bylo školám znovu nařízeno přejít k distanční výuce. V Česku došlo k opětovnému uzavření již 12. října, přičemž až na drobné rozvolnění před Vánoci byly krom prvních stupňů školy zavřené až do dnešního data (autor píše tuto část 2. 5. a vyhlíží již návrat dětí zpět).

Situace se po uzavření škol v Anglii do Vánoc nezlepšila a děti tak zůstali doma i po Novém roce (experti nedoporučili otevření po vánočních prázdninách). K znovuotevření škol tak došlo až v polovině března a od té doby jsou i díky pokročilé fázi očkování otevřené.

Uvedme na závěr ještě jedno srovnání týkající se celkové doby uzavření škol.
Doba uzavření škol celkově ČR: 34 týdnů
Doba uzavření škol celkově UK: 26 týdnů
(údaj je aktuální k 13. 3., nyní bude rozdíl ještě větší)

Úprava závěrečných zkoušek

Podobně jako u nás proběhla v Anglii celkem velká diskuze kolem závěrečných zkoušek (u nás podobná diskuze u maturity). Ve Spojeném království jsou důležitými zkouškami před studiem na vysoké škole tzv. „A-level¹“ zkouška a „GSCE²“ zkouška. Informace o této části jsou čerpány z [5], [6] a [7].

Souběžně s uzavřením škol v březnu roku 2020 vyhlásila vláda 25. 3. 2020 zrušení všech závěrečných zkoušek v sekundárním vzdělávání (GSCE a A-level). Plán na nahrazení těchto zkoušek různými parametry vznikl v červnu téhož roku,

¹Odborná zkouška z jednoho předmětu dle výběru studenta, na většině univerzit požadavkem k přijetí.

²Komplexní zkouška v průběhu střední školy.

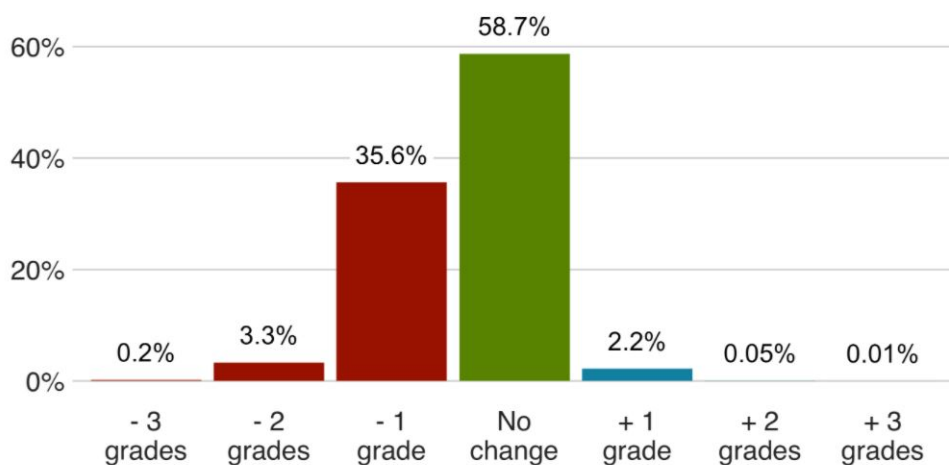
a zahrnoval zjednodušeně

- velikost školy,
- průměrné předešlé výsledky studentů z této školy z let minulých,
- hodnocení učitelů,
- předpokládané skóre třídy určené z přípravných testů,
- předpokládané skóre žáka určené z přípravných testů.

Bližší informace o tomto algoritmu můžeme nalézt například zde [8]. Kolem tohoto algoritmu vzniklo velmi mnoho kontroverzí, při zveřejnění výsledků A-level zkoušky (koná se dříve, než GCSE) téměř 40 % studentů dostalo horší známku, než bylo předpokládáno. Tuto skutečnost můžeme vidět pěkně na grafu na obrázku 1.

More than a third of A-level results in England downgraded

Percentage of results changed by...

Source: Ofqual

BBC

Obrázek 1: Porovnání známek z A-level zkoušky s předpokládanou známkou [8]

Tato skutečnost vedla k veřejnému pobouření a několika žalobám ze stran studentů na stát, protože například na menších školách, kde tento algoritmus používán nebyl a hodnotilo se pouze predikcí učitelů, byly výsledky lepší. V srpnu byl přehodnocen algoritmus a byla přiložena větší váha učitelským predikcím i na ostatních školách, tato skutečnost vedla ke zlepšení výsledků a dokonce byl zaznamenán největší nárůst studentů, kteří obdrželi nejlepší známku, za posledních 10 let.

Po kontroverzích z A-level zkoušky byl stejný systém použit i u GCSE zkoušek a větší problémy již nevznikly. Na závěr podotkněme, že stejný formát zkoušek (nepísemných a stejných jako minulý rok) bude čekat žáky i letos v roce 2021.

Školy jsou tedy pod velkým tlakem aby zvládly spravedlivě ohodnotit studenty a stihnout tak předepsané termíny [9].

Na rozdíl od Česka tedy Spojené království přistoupilo v minulém roce k udělení u nás nazývaným úředním výsledkům zkoušek.

4 Ohlasy z praxe a zajímavosti

V této části bychom rádi uvedli několik zajímavostí z výuky během pandemie v Anglii. Jde o jakýsi obsahově neřazený seznam věcí, které nás při rešeršní činnosti zaujali.

BBC Bitesize a televize

Výuka se ze školního prostředí stejně jako u nás přesunula do online prostředí. Například vzdělávací webovou stránku Bitesize provozovanou stanicí BBC začalo v době zavedení lockdownu navštěvovat více než 5x více uživatelů, než v předchozí době. Také u různých svých vzdělávacích programů BBC zaznamenala obrovský nárůst.

Postřehy z praxe prosinec 2020

Podle článku zveřejněném na stránkách deníku Guardian [10] v prosinci 2020, velká řada učitelů popisovala tento školní rok jako „rok pekla“. Spousta hlavně ze starších pedagogů popisovala pocity jako je **vyhoření**, **vyčerpání** a **trauma**. Co se týče pracovní doby, učitelé popisovali, že v době svého prezenčního vytížení atakovali kolem 50 hodin týdně, v době pandemie to je až 70 hodin týdně práce. Spousta dětí se také ptá na průběh jejich A-level a GCSE zkoušek, učitelé ale bohužel také nemají dostatek informací na to, aby odpověděli. Velká řada učitelů se také cítila opuštěně v souvislosti s řízením epidemie z řad vlády.

Mentální zdraví dětí

V červnu roku 2020 byl pořádán dotazník pro učitele a zaměstnance školy s ohledem na mentální zdraví dětí [11]. Například více než 74 % respondentů uvedlo, že děti budou potřebovat po návratu do škol dodatečnou péči. Také kolem 88 % učitelů uvedlo, že děti ztratili během epidemie každodenní rutinu a strukturu plánování svého času (dny jim tak splynuly). Uvádějí také, že celé školství je v této době velmi závislé na předávání materiálů a nalezení vhodného prostředí pro výuku.

Metody online výuky

Metody používané při online výuce ve Spojeném království jsou velmi podobné těm, které se realizují u nás [12]. Je tedy nejčastěji pro třídy používán Microsoft Teams a také Google Classroom. Ve výuce jsou také používány různé další podpůrné aplikace, které jsou dostupné i u nás, jako například Kahoot, Socrative, Classkick a nebo například Google Forms. Mnoho učitelů také začalo

využívat metod Převrácené třídy a zadávalo žákům k nastudování například videa z Khanovi akademie.

5 Závěr

V této semestrální práci jsme se zabývali průběhem epidemie v Anglii s ohledem na školství. V první části jsme uvedli stručný průběh epidemie v Anglii a také průběžně uváděli srovnání s Českem. Zjistili jsme, že zejména v roce 2020 byl průběh epidemie horší než u nás (s ohledem na velikost).

V druhé části jsme se zaměřili na otevřenost škol s ohledem na vlny nakažených, které probíhali v Anglii. Na jaře roku 2020 byla opatření přijímaná vládou velmi podobná těm, které jsme měli u nás. K prvnímu znovuotevření škol došlo také v podobné době, jako u nás. Velký rozdíl v obou zemích byl k přístupu k závěrečným zkouškám - zatímco u nás se maturity nerušili a v určité upravené formě proběhli, v Anglii byly nahrazeny úředním složením zkoušky z posledních výsledků žáků. Stejná strategie bude použita i v letošní době. Větší rozdíl v otevření škol byl pozorovatelný na podzim roku 2020 a také na jaře, kdy strávili žáci Anglie na distanční výuce menší dobu, než naši žáci. Zejména dřívější otevření škol přičítám hlavně lepší vakcinaci než v zemích EU.

V závěrečné části jsme vybrali několik témat, která jsme nezařadili do předcházejících kapitol. Zajímali nás formy výuky v Anglii a zjistili jsme, že je to velmi podobné u nás. Velmi podobné pocity projevovali také angličtí učitelé s ohledem na své mentální a také studentské zdraví - dostavovaly se u nich hlavně negativní pocity, které sami pocítovali i u svých dětí.

Literatura

- [1] Government of the United Kingdom. Coronavirus (COVID-19) in the UK. <https://coronavirus.data.gov.uk/details/cases>, 2020. [Online; citováno 2. 5. 2021].
- [2] Johns Hopkins University. COVID-19 Data Repository by the Center for Systems Science and Engineering. <https://github.com/CSSEGISandData/COVID-19>, 2021. [Online; citováno 2. 5. 2021].
- [3] Wikipedia. Impact of the COVID-19 pandemic on education in the United Kingdom. https://en.wikipedia.org/wiki/Impact_of_the_COVID-19_pandemic_on_education_in_the_United_Kingdom, 2021. [Online; citováno 2. 5. 2021].
- [4] UK Parliament. The impact of COVID-19 on education and children's services. <https://committees.parliament.uk/work/202/the-impact-of-covid19-on-education-and-childrens-services/>, 2021. [Online; citováno 2. 5. 2021].
- [5] Wikipedia. 2020 UK GCSE and A-Level grading controversy. https://en.wikipedia.org/wiki/2020_UK_GCSE_and_A-Level_grading_controversy, 2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [6] Jack Dutton The National. Coronavirus: Cambridge International axes international A levels and GCSEs. <https://www.thenationalnews.com/world/europe/coronavirus-cambridge-international-axes-international-a-levels-and-gcse-996442>, 2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [7] Cambridge Assessment. Update from Cambridge International on May/June 2020 exams. <https://www.cambridgeinternational.org/news/news-details/view/update-from-cambridge-international-on-may-june-2020-exams-20200323/>, 2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [8] Gavin Williamson. A-levels and GCSEs: How did the exam algorithm work? <https://www.bbc.com/news/explainers-53807730>, 2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [9] Donna Ferguson. Schools fear second grading fiasco for GCSEs and A-levels. <https://www.theguardian.com/education/2021/apr/10/schools-fear-second-grading-fiasco-for-gcse-and-a-levels>, 2021. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [10] Ben Quinn. Not sustainable': England's teachers on coping with Covid. <https://www.theguardian.com/education/2020/dec/18/not-sustainable-englands-teachers-on-coping-with-covid>, 2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].
- [11] Young Minds. School staff warn of the extensive impact of COVID-19 pandemic on young people's mental health - new survey. <https://www.youngminds.org.uk/news/2021/03/24/school-staff-warn-of-the-extensive-impact-of-covid-19-pandemic-on-young-peoples-mental-health-new-survey>

//youngminds.org.uk/about-us/media-centre/press-releases/
school-staff-warn-of-the-extensive-impact-of-covid-19-pandemic-on-young-p
2020. [Online; citováno 3. 5. 2021].

- [12] Government of the United Kingdom. Remote education good practice. <https://www.gov.uk/government/publications/remote-education-good-practice/remote-education-good-practice>, 2021. [Online; citováno 3. 5. 2021].